

Aprendere Skolor AB

Org.nr. 556455-9523

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Elafskolan
belägen i Södertälje kommun

Tillsyn i Elafskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Apendere Skolor AB (556455-9523) under höstterminen 2016. Elafskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 14 september 2016 och den 22 september 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Av Skolverkets nationella statistik (SIRIS) framgår att 91 procent av eleverna i årskurs 3 uppnådde kunskapskraven på samtliga delprov i nationellt prov i matematik läsåret 2014/15.

Av skolans egen redovisning som avser läsåret 2015/16 framgår att samtliga elever i årskurs 3 uppnådde kunskapskraven i svenska, svenska som andraspråk, matematik, naturorienterande- och samhällsorienterande ämnen.

Årskurs 6

På grund av att skolan har få elever saknas nationell statistik för årskurs 6.

Av skolans sammanställning av kunskapsresultat i form av betyg för läsåret 2015/16 framgår att variationen i andel elever som nått lägst E är mellan 50 och 100 procent och det är endast enstaka elever som bedömts inte ha nått kunskapskraven i några ämnen.

Trygghet och studiero

Skolinspektionens enkät som genomfördes våren 2016 visar att Elafskolans resultat är över lag positiva för alla respondentkategorier. När det gäller trygghet ligger värdena för vårdnadshavare i förskoleklass på 9,8 på en 10-gradig skala, att jämföra med 8,4 för genomsnittet för alla skolor som deltagit i enkäten. Även värdena för vårdnadshavare i grundskolan ligger strax över genomsnittet på 8,6 mot 8,3. Eleverna i årskurs 5 når 10,0 jämfört med genomsnittet 8,5.

Studieron skattas också högt av vårdnadshavarna i Skolenkäten; i förskoleklassen till 8,9 på en 10-gradig skala, mot genomsnittet 7,7 och i grundskolan 7,2 mot 6,6 för alla skolor som deltagit i enkäten. Resultatet för studiero i årskurs 5 ligger dock under genomsnittet på 4,9 jämfört med 6,4.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande	2017-05-10
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande	2017-02-28
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande	2017-05-10
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2017-05-10
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2017-05-10

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen har vid tillsynen av Elafskolan funnit brister i undervisningen vid skolan. Lärarna behöver inom undervisningen i större utsträckning ta hänsyn till elevers behov och erfarenheter liksom ge eleverna större möjligheter att påverka undervisningen.

Tillsynen visar vidare att det finns brister i skolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd och det kan inte uteslutas att det finns elever som inte får de extra anpassningar och det särskilda stöd de har behov av och rätt till.

Elevhälsans främjande och förebyggande arbete fungerar inte vid tiden för tillsynen, bland annat eftersom det varit omsättning på personal. Det betyder att elevhälsans huvuduppdrag, som går ut på att med förebyggande och hälsofrämjande insatser stödja elevernas utveckling och lärande, inte kan uppfyllas.

Även skolans målinriktade, förebyggande arbete för att förhindra kränkande behandling har brister, då det förekommer en hel del kränkningar på skolan som hanteras reaktivt.

Det är också av vikt att lärarna samverkar med varandra för att nå utbildningsmålen och för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. Detta sker inte på skolan i nuläget.

Skolbiblioteket är under uppbyggnad, men kan vid tillsynstillfället inte sägas uppfylla kraven på att det används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Skolan har byggt en struktur för kvalitetsarbetet med flera framåtsyftande planer och rutiner, men det saknas åtgärder som utgår från kunskapsresultaten och som syftar till att utveckla och förbättra själva undervisningen.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Undervisning och lärande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Aprendere Skolor AB att senast den 10 maj 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Beskrivning av arbetsområdet

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Aprendere Skolor AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2. Kunskaper)
- Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. (Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Lärarna planerar och genomför undervisningen så att hänsyn tas till varje elevs behov, förutsättningar och tänkande.
- Lärarna möjliggör att eleverna, utifrån ålder och mognad, får ett reellt inflytande över undervisningen.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i undervisningen vid Elafskolan. Tillsynen visar att undervisningen i liten utsträckning utgår från varje elevs behov, erfarenheter och intressen och elevernas möjligheter att påverka undervisningens innehåll och arbetssätt är begränsade.

Undervisningen anpassas inte i tillräcklig omfattning efter elevernas behov, erfarenheter och tänkande

Skolinspektionen bedömer att undervisningen vid Elafskolan endast i liten utsträckning utgår från elevernas behov, erfarenheter och tänkande. Av tillsynen framgår att i stort sett alla elever har samma läromedelsstyrda uppgifter och att de som snabbt blir klara inte går vidare med nya uppgifter utan får vänta in sina kamrater. Även om rektorn i samband med kommunikeringen framför en uppfattning att uppgifterna är individanpassade när eleverna arbetar med samma område ändrar det inte Skolinspektionens bedömning utifrån intervjuer och observationer, att undervisningen inte individanpassas i tillräcklig omfattning. En undervisning som knyter an till de egna erfarenheterna ökar möjligheterna att göra skolarbetet angeläget för eleven och stimulerar eleverna att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Enligt skollagen ska hänsyn tas till elevers olika behov. Även läroplanen betonar att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov, utifrån ålder och mognad, och att lärarna har ett utpekat ansvar för att hänsyn tas till den enskilda individens förutsättningar, behov, erfarenheter och tänkande.

Vidare anges i skollagen att elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

I intervjuerna med båda elevgrupperna framgår att i stort sett alla elever inom respektive undervisningsgrupp arbetar med samma läromedelsstyrda uppgifter. Flertalet intervjuade elever uppger att de alltid gör samma uppgift och några elever säger att det kan skilja sig mellan årskurserna vilken uppgift man ska göra på lektionen. Eleverna beskriver i intervju att de förväntas klara ett visst antal lärobokssidor på lektionen, och återstoden blir en hemuppgift. Den som blir klar snabbt får vänta in kamraterna, läsa en bok, ha "eget arbete" eller hjälpa andra. Elever ger i intervjun exempel på att samma arbetsområde gått igenom tre gånger med samma elevgrupp, och läraren har då hänvisat till nyttan av att repetera, trots att det av elevintervjun tydligt framgick att repetition inte var nödvändig för alla elever. Eleverna kommer i intervju fram till slutsatsen att det är vanligast att de får arbeta i samma takt och att de inte får tillräckliga utmaningar om de tycker att skolarbetet är för lätt.

I intervjuer med lärare framkommer en bild som överensstämmer med elevernas; att undervisningen i stor utsträckning styrs av läromedel och att utmaningar ofta begränsas till att elever får gå vidare i läroboken, att de får en svårare lärobok eller att det finns extra uppgifter. Lärare uppmanar också elever som blir snabbt klara att hjälpa andra.

Bilden av att undervisningen i mycket begränsad omfattning individanpassas och utgår från elevers behov, erfarenheter och intressen bekräftas även av lektionsobservationer. Skolinspektionen observerade ett antal lektioner som inleddes med att läraren noterade frånvaro och startade en aktivitet, utan att närmare sätta in den i ett sammanhang. Det gjordes inga anpassningar till elevernas erfarenheter, behov och förutsättningar, förutom att eleverna hade möjlighet att arbeta i olika takt med uppgifter i lärobok eller motsvarande uppgifter i form av kopierade häften. När en elev blev klar med uppgiften fick eleven vänta in de andra eller blev ombedd av läraren att "kontrollera sina svar".

Elevernas möjligheter att påverka undervisningen är otillräckliga

Skolinspektionen bedömer att elevernas möjligheter att ha inflytande på innehåll och arbetssätt i undervisningen är små. Av tillsynen framgår att eleverna inte kan utöva ett reellt inflytande över undervisningen, utifrån ålder och mognad, utan den styrs i stort sett av lärarna. Det är viktigt att som elev ha möjlighet att göra sin röst hörd och vara aktiv i utformningen och utvecklingen av skolarbetet. Att kunna påverka sin vardag ger också motivation att lära sig.

Enligt läroplanen ska de demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig omfatta alla elever. Elever ska ges inflytande över utbildningen. Läraren ska utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan. Vidare ska läraren svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Läraren ska se till att inflytandet ökar med stigande ålder och mognad, verka för att flickor och pojkar får ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen och tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Eleverna säger i intervju att lärarna generellt bestämmer över skolarbetet men att även eleverna ibland kan påverka skolarbetet. Som exempel anger eleverna att de kan påverka på "Elevens val" och de har någon gång kunnat påverka genom att få byta plats i klassrummet. Det händer ibland att elever får frågan om vad de tycker i slutet på en lektion, men det betyder inte att alla yttrar sig med hänsyn till att läraren kan bli arg.

Rektorn och lärare anger i intervjuer, som exempel på möjligheter till elevinflytande, att skolan börjat arbeta med så kallade "Lotusteman". Det är tankekartor som lärare och elever gör tillsammans, och som används i planeringen av vissa tematiska arbetsområden. Rektorn säger också i intervju att det finns en utvärderingsmall som ska användas efter ett lotustema, men att det inte har gjorts i tillräcklig omfattning och att skolan måste bli bättre på detta. Rektorn uttrycker vidare i intervjun att eleverna påverkar väldigt lite och att mentorstiden i liten utsträckning används till att diskutera frågor som rör undervisningen. Rektorn säger också att hen uppmanat lärarna att utgå mera från elevernas behov. Vid kommunikeringen av protokollet förtydligar rektorn att med detta menar hen att elevinflytandet är litet med tanke på de stora krav som ställs på huvudmannen, och som uttrycks i både internationella och nationella styrdokument.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Elafskolan inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten föreligger skäl att förelägga Apendere AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Apendere Skolor AB att senast den 10 februari 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Beskrivning av arbetsområdet

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Apendere Skolor AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 5a § skollagen)
- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8-12 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas. (3 kap. 9 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Lärarna ger skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom undervisningen till elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.
- Ansvariga på skolan anmäler skyndsamt till rektor, om stödet i form av extra anpassningar inte är tillräckligt samt utreder elevers behov av särskilt stöd.
- Vid utredningen sker samråd med elevhälsan, om inte det är uppenbart obehövligt.
- Elever ges det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver.
- Det särskilda stödet följs upp och utvärderas för att säkerställa att stödet har effekt.
- Huvudmannen säkerställer att lärarresursen på skolenheten utformas så att alla elever i behov av sådant stöd får det särskilda stöd som de behöver.

*Motivering till bedömning av brist**Skolans arbete med extra anpassningar har brister*

Skolinspektionen bedömer att Elafskolan har brister när det gäller arbetet med extra anpassningar. Utredningen visar att skolans personal inte har en fullständig bild av elevernas behov av extra anpassningar. Det kan inte uteslutas att det finns elever på skolan som behöver extra anpassningar, men som inte får det. Av den insamlade dokumentationen kan Skolinspektionen inte utläsa i vilken omfattning skolan tillmötesgår elevers behov av extra anpassningar. De extra anpassningar som skolan redovisar, i form av studiehandledning på modersmålet, är i låg grad individualiserade. Det är vidare inte tydligt hur, när eller av vem uppföljning och utvärdering av skolans insatser med extra anpassningar ska göras.

I skollagen anges att om det framkommer att en elev befaras att inte nå kunskapskraven ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Skolan har skickat in flera dokument som underlag för Skolinspektionens tillsyn. Där framgår hur arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd är tänkt att fungera. Informationsinhämtningen inför tillsynen visar att skolan inför läsåret 2016/17 har byggt upp en rutin för hur skolan ska stödja elever

som riskerar att inte nå kunskapskraven. Där beskrivs på detaljnivå hur rektor har beslutat att arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd ska genomföras. Tillsynen visar dock att denna rutin ännu inte har förankrats bland lärarna.

Det framkommer av intervjuer med lärare att skillnaden mellan begreppen extra anpassningar och särskilt stöd inte är tydliga för lärarna. Som exempel på extra anpassningar nämner flera lärare studiehandledning på modersmålet samt att några elever har tillgång till läsplattor. Skolan har visserligen nyligen anställt en lärare som i sin roll som specialpedagog har uppdraget att ge råd till lärare om extra anpassningar. Det arbetet hade dock inte kommit igång vid tidpunkten för tillsynsbesöket. Lärarna känner inte heller till någon dokumenterad överlämning till nya medarbetare kring extra anpassningar och det finns enligt lärare ingen uppföljning av hur arbetet med extra anpassningar har fungerat.

Av rektors kommentarer till det protokoll som Skolinspektionen har kommunicerat med huvudmannen, framgår att rektors uppfattning är att extra anpassningar görs på lärarnivå, men inte alltid dokumenteras, trots att det finns en dokumentationsmall som ska användas och lämnas till expeditionen. Extra anpassningar på skolnivå, som rektor har beslutat om, är enbart studiehandledning på modersmålet. I övrigt hänvisar rektor till den rutin som skolan upprättat angående särskilt stöd.

Eleverna berättar i intervju att den som har svårigheter i skolarbetet kan få läxhjälp, fråga läraren enskilt, ta hjälp av ett syskon eller en förälder samt att skolan nyligen fått tillgång till läsplattor. Någon elev kommenterar att elever som inte kan bra svenska ligger efter och en annan elev uttrycker oro över att nyanlända elever inte får tillräcklig hjälp, exempelvis för lite undervisning i svenska som andraspråk, och att lärarna borde göra mera för de nyanlända.

Skolinspektionen har tagit del av samtliga individuella utvecklingsplaner för eleverna som gick i årskurs 5 vårterminen 2016. Tre av 13 elever har bedömts ha otillräckliga kunskaper i något ämne och i utvecklingsplanerna framgår att eleverna själva ska ansvara för alla angivna åtgärder, någon redovisning av skolans insatser finns över huvud taget inte dokumenterad i någon av de inskickade individuella utvecklingsplanerna.

Skolans arbete med särskilt stöd har brister

Skolinspektionen bedömer vidare att Elafskolan har brister när det gäller arbetet med särskilt stöd. Skolan har visserligen skapat rutiner för att tillgodose elevernas behov av särskilt stöd, men dessa är vid tillsynstillfället inte

tillräckligt förankrade varken hos lärare eller elevhälsoteam. Arbetet enligt rutinerna har därför inte kommit igång.

Om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt.

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd.

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.

Av utredningen framgår att den beslutade rutinen för särskilt stöd ännu inte har implementerats. Ingen av de intervjuade lärarna har vid tillsynsbesöket använt skolans rutin för elever som riskerar att inte nå målen. I lärarintervjun framkommer att det vid tiden för tillsynen finns två elever som kartläggs och att en elev har åtgärdsprogram. De kan dock inte svara på frågan om hur lång tid det tar innan elevens behov av stöd anmäls till rektorn och en pedagogisk kartläggning görs. Vidare framgår det att lärarna upplever att situationen är svår och flera lärare säger att det finns elever som inte får det stöd de behöver för att nå målen. I intervju med representanter för elevhälsan framgår att ingen av de intervjuade har en samlad bild av vilka behov eleverna på skolan har, men att de tror att det finns elever med åtgärdsprogram.

Skolinspektionens utredning visar vidare att elevhälsans arbete med särskilt stöd inte fungerar vid tidpunkten för tillsynen. Lärarna berättar i intervju att arbetet med kedjan från extra anpassningar till särskilt stöd inte heller fungerade under större delen av läsåret 2015/16 på grund av att flera kompetenser inom elevhälsan saknades och under vårterminen 2016 fanns inget elevhälsoteam över huvud taget. Nuvarande elevhälsoteam har, enligt lärare, vid tiden för tillsynsbesöket ännu inte varit involverat i arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. Skolan har visserligen en nyanställd lärare som, utöver sin tjänstgöring i årskurserna 4 till 8, har uppdraget att fungera som specialpedagog. Läraren saknar dock specialpedagogisk kompetens, vilket allvarligt försvårar förutsättningarna att kunna göra specialpedagogiska insatser.

I skolans kvalitetsdokument för läsåret 2015/16 finns en översikt över elever per årskurs som bedöms att inte nå kunskapskraven. Det gäller främst nyanlända elever med åtgärder i form av studiehandledning på modersmålet samt ett par elever som har anpassad studiegång. Av betygskatalogerna från vårterminen 2016 framgår också att totalt fem elever i årskurserna 6 och 7 hade betyget F i något ämne. Skolan redovisar dock bara pedagogisk kartläggning samt åtgärdsprogram för en av de aktuella eleverna, vid Skolinspektionens begäran om komplettering av dokumentation.

Skolinspektionen har tagit del av skolans enda åtgärdsprogram, inklusive pedagogisk kartläggning, upprättat vårterminen 2016. Åtgärdsprogrammet innehåller flera ingripande åtgärder i form av bland annat anpassad studiegång. Utöver det anges under rubriken "utvecklingsområden" en åtgärd som eleven själv ansvarar för och två som rektor ansvarar för. Enligt åtgärdsprogrammet ska uppföljning ske vid nästa utvecklingssamtal, det vill säga 12 månader efter beslutsdatum men det framgår inte vem som ansvarar för detta. Med tanke på att det rör sig om omfattande förändringar i form av anpassad studiegång med endast 8 ämnen på schemat, menar Skolinspektionen dock att 12 månader är en anmärkningsvärt lång tid.

Analys av lärarresurser

Av Skolverkets officiella statistik (SIRIS) framgår att läsåret 2015/16 hade 72,5 procent av lärarna vid skolenheten en pedagogisk högskoleexamen. Motsvarande siffra för riket, samtliga huvudmän, var 84,1. Omsättningen på lärare har hittills varit stor och skolan har i nuläget liten andel tillsvidareanställda, legitimerade lärare. Skolinspektionen har analyserat skolans lärarresurser med utgångspunkt i den förteckning över all undervisande personal på enheten som sänts in inför tillsynen. Där framgår att skolan har 14 anställda lärare, varav hälften visstidsanställda. Fem av skolans 14 anställda lärare är legitimerade, varav en föräldraledig. Det betyder att andelen legitimerad undervisande personal vid tillsynstillfället i praktiken är 29 procent (fyra personer).

En av de fyra legitimerade lärarna undervisar på högstadiet utan att vara behörig för det och parallellt som specialpedagog utan formell specialpedagogisk kompetens och en annan legitimerad lärare saknar behörighet för ämnen som hen undervisar i. Då återstår två lärare som är legitimerade och som undervisar där de är behöriga, och de motsvarar 14 procent av den undervisande personalen. Tre lärare är tillsvidareanställda trots att de saknar legitimation, två i modersmål och en i idrott. Totalt saknar nio lärare behörighet för samtliga ämnen eller något ämne de undervisar i, förutom

de två modersmåls lärarna som inte omfattas av samma behörighetskrav som övriga lärare. Ingen lärare på skolan har behörighet för årskurs 7-9.

Skolinspektionens utredning visar sammantaget att en koppling mellan bristerna och lärarresurserna inte kan uteslutas. Skolan har liten andel legitimerade lärare vilket kan medföra att kvaliteten på undervisningen urholkas. Elevernans möjligheter till lärande inom ordinarie undervisning riskerar att begränsas och behoven av extra anpassningar och särskilt stöd kan därmed öka. Skolan saknar också personal med formell specialpedagogisk kompetens. Mot den bakgrunden kan befaras att förutsättningarna för att ge extra anpassningar och särskilt stöd inte är tillräckliga på grund av bristande lärarkompetens. Elevernans möjligheter att nå mål och kunskapskrav riskerar på det sättet att försvåras. Huvudmannen ska säkerställa att lärarresursen på skolenheten utformas så att alla elever i behov av sådant stöd får det särskilda stöd som de behöver samt aktivt verka för att lärarna har utbildning för den undervisning de ska bedriva.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Elafskolan inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten föreligger skäl att förelägga Apendere AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Apendere Skolor AB att senast den 16 juni 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Beskrivning av arbetsområdet

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Apendere Skolor AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektor ser till att det sker ett målinriktat främjande och förebyggande arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att skolan har brister när det gäller skolans målinriktade arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Det främjande och förebyggande arbetet mot kränkande behandling fungerar inte på ett tillfredställande sätt. Arbetet mot kränkande behandling är i stor utsträckning reaktivt, till exempel akut föräldramöte, direkta ingripanden eller att kurator utreder när fall av kränkande behandling inträffat.

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Vidare anges att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga att elever utsätts för kränkande behandling. I detta arbete ingår att varje år upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever.

Eleverna som deltar i de två intervjuerna känner inte till planen mot kränkande behandling och planen har enligt eleverna inte heller tagits upp av någon lärare, men de uppger att de har svarat på en trygghetsenkät. Enligt eleverna kan situationer där elever uppträder dåligt mot varandra leda till samtal med inblandade elever, rektor underrättas och skolan kan ringa hem till vårdnadshavarna. Eleverna ger exempel på att pojkar kan vara elaka mot flickor och att det finns någon elev som varit utsatt av många.

Det som nämns i intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektor som exempel på främjande arbete mot kränkande behandling är en "aktivitetsvecka" i höstterminsstarten 2016. Skolan hade schemabrytande aktiviteter i fem dagar för att genom utomhusaktiviteter lära känna varandra och på så sätt skapa trygghet. Gemensamma ordningsregler formulerades också denna vecka.

Lärare uttrycker i intervju att det i övrigt saknas ett aktivt arbete på skolan. Lärarna berättar också att det förekom kränkningar under vårterminen 2016 och att det också förekommer nu under höstterminen 2016, och flera lärare

menar att det inte går att komma ifrån att det sker kränkningar och mobbning på en skola. Någon lärare tillägger att skolans plan mot kränkande behandling aktualiseras om det exempelvis varit en konflikt mellan elever på rasten. En annan lärare nämner att skolan har arbetat med temat respekt, men att det inte har fungerat bra i klasserna med äldre elever.

Intervjun med representanter för elevhälsan bekräftar bilden av att det ofta förekommer kränkningar på skolan och att det finns fall som kurator arbetar med. Kurator leder också en grupp som har uppdraget att utveckla och implementera planen mot kränkande behandling. De intervjuade säger också att det är svårt att komma ifrån att det sker kränkningar eller mobbning mellan elever.

I en kompletterande intervju med kuratorn framgår att i det uppdrag rektor tilldelat hen ingår en ledande roll i arbetet mot kränkande behandling. Det är dock svårt att få till stånd ett förebyggande arbete eftersom kurator är på skolan bara en gång per vecka. Kuratorn säger vidare att hen lägger ner ett stort arbete på mellanstadiet, i synnerhet i en klass, med att utreda och samtala med både "offer och förövare". Under vårterminen 2016 gjorde kurator också insatser i en annan klass, då det förekom kränkningar mellan flickor. Kuratorn understryker också att incidenter i form av kränkningar kan kopplas till dålig studiero.

Rektorn säger i intervju att skolan inte tolererar kränkningar och nämner en "trappa" som följs för att åtgärda förekomst av kränkande behandling.

Skolinspektionen har tagit del av skolans plan mot kränkande behandling för perioden augusti 2016 till och med juli 2017. Den beskriver hur främjande, förebyggande och åtgärdande arbete är tänkt att fungera. I planen finns också en uppföljning av att främjande aktiviteter blivit genomförda under läsåret 2015/16, men det saknas slutsatser om hur aktiviteterna har bidragit till skolans arbete för att motverka kränkande behandling. Planen avslutas med en lista på de aktiviteter som planeras för läsåret 2016/17, men det framgår inte varför skolan valt just dessa. Planen kan därför inte sägas beskriva ett arbete som vilar på kunskap om riskområden, vilket begränsar möjligheten till ett målinriktat arbete.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Elafskolan inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten föreligger skäl att förelägga Apendere AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Aprendere Skolor AB att senast den 10 maj 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Beskrivning av arbetsområdet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Aprendere Skolor AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. (Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)
- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)
- Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ger lärarna förutsättningar att samverka med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen.
- Elevhälsan arbetar i första hand främjande och förebyggande.
- Skolbiblioteket används för att det stödja alla elevers lärande och kunskapsutveckling.

*Motivering till bedömning av brist**Lärarna har inte tillräckliga förutsättningar att samverka*

Skolinspektionen bedömer att lärarna inte samverkar i tillräcklig utsträckning. Lärarna på skolan har flera parallella arbetsuppgifter utöver ansvaret för undervisningen, vilket begränsar möjligheten till samverkan. Även om rektorn vid kommunikeringen av protokollet uppger att det finns avsatt tid för olika möten för lärarna så bedömer Skolinspektionen sammantaget att möjligheterna för lärarna att samverka är begränsade, vilket kan drabba kontinuitet och likvärdighet i elevernas utbildning. Gemensam planering, bedömning och överlämning mellan stadier och årskurser riskerar att utebli eller ske på ett oorganiserat sätt. Bristande samverkan kan också påverka hur och i vilken utsträckning överenskomna regler och förhållningssätt följs i det dagliga arbetet.

Av läroplanen för grundskolan framgår att läraren ska samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen. I Skolverkets allmänna råd om planering och genomförande av undervisning (SKOLFS 2011:149) anges att rektorn bör utveckla former för samverkan och kunskapsutbyte mellan lärarna.

I skolans kvalitetsdokument framgår i en utvärdering efter läsåret 2015/16 att kollegiet har för lite diskussioner kring betygsättning, elevärenden och pedagogik. Samtal om normer och värden i kollegiet har inte genomförts på grund av tidsbrist, uteblivna möten eller att möten använts till annat. Personalen önskar mera samarbete, tid tillsammans samt ledning och struktur för möten. Lärarna som arbetar på högstadiet har liten insikt i exempelvis förskoleklassens arbete, vilket försvårar planeringen över årskurserna. Personal vikarierar på sin planeringstid och går om varandra eftersom flera arbetar deltid. Det medför mycket individuellt arbete och att kommunikationen mellan lärarna inte fungerar bra. Lärarna efterlyser tydligare direktiv för samverkan. En åtgärd som vidtagits är att arbetslagsledare har utsetts för att leda och organisera det gemensamma arbetet.

Lärare uppger i intervju vid tillsynsbesöket att de inte har möjlighet att samverka på grund av brist på gemensam tid, med fyllda scheman och utökad timplan. Lärare har också delvis ansvar för att skolluncherna serveras. Även lokalerna begränsar, med brist på ostörda utrymmen för möten, enligt lärarna. Det sker enligt lärare ingen sambedömning och det förekommer inga bedömningsdiskussioner i nuläget, trots att flera lärare inte har behörighet att sätta betyg. Ett annat exempel som framkommer i elevintervjuer är att lärare förhåller sig på olika sätt till de ordningsregler som överenskommits för de olika klasserna, vilket kan vara följden av brist på samverkan.

Rektorn säger i intervju att tiden för samverkan finns, men inte kraften att börja. I en kommentar som rektor lämnat vid kommunikeringen av protokollet framgår att hen har "uppmuntrat lärarna att använda sin förtroendetid till att samverka", men att lärarna inte "kommit överens om hur de ska göra". Rektor uppger också vid kommunikeringen att det finns avsatt tid, för konferenser och lärarlagsmöten vid två tillfällen per vecka, totalt tre timmar och fyrtio minuter. Där sker, enligt rektor, en form av samverkan.

Elevhälsan arbetar inte främjande och förebyggande

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Elafskolans arbete när det gäller elevhälsans främjande och förebyggande arbete. Elevhälsoteamet är nybildat och saknar psykologkompetens i det främjande och förebyggande arbetet. Det proaktiva arbetet är också eftersatt på grund av bristande kontinuitet i teamet. Elevhälsans kompetenser behövs för att tillsammans med lärarna skapa så bra förutsättningar som möjligt för eleverna att utvecklas mot målen för utbildningen.

Skollagen anger att det ska finnas en elevhälsa för eleverna. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 276) betonas att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. Det anges även att elevhälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund.

I skolans kvalitetsdokument framgår att det inte fanns någon elevhälsa för eleverna under vårterminen 2016, men att det nybildade teamet nu har träffar två gånger per månad. Teamet består av tre funktioner; skolsköterska, specialpedagog samt kurator, som var och en arbetar 20 procent på skolan. Vid behov av psykologiska utredningar anlitar skolan psykolog från Resurscentrum Södertälje.

Elevhälsan uppger i intervju att de inte har fått ett uppdrag av rektor att som grupp arbeta hälsofrämjande och förebyggande. Uppdraget är enligt de intervjuade att ha elevhälsaträff varannan vecka. Dessa träffar rör dock i

huvudsak enskilda elevärenden, och elevhälsans representanter beskriver främst ett reaktivt arbete där var och en utgår från sin profession. Ett exempel på förebyggande arbete nämns; att skolsköterskan i enskilda samtal tar upp frågor om kost och motion med elever. Elevhälsans representanter berättar vidare att även psykologen enbart arbetar med enskilda elevärenden, vilket innebär att skolan i praktiken inte har tillgång till psykologkompetens i det främjande och förebyggande arbetet.

Även rektorn får i intervjun frågan om elevhälsans främjande och förebyggande arbete och rektor säger att hen försöker uppmärksamma lärarna och elevhälsan på skillnaderna mellan främjande och förebyggande arbete. Samtidigt ger rektor exempel på åtgärder som snarare är reaktiva; att konflikter tas upp på mentorstid och att kurator eller skolsköterska kan kopplas in vid sådana tillfällen eller vid tillfällen då elever känt sig utsatta. Rektor nämner också att skolan, i hälsofrämjande syfte, hjälper till att begränsa matintaget för en elev som bedömts vara i behov av en sådan åtgärd. På generell nivå hänvisar rektor till värdegrundsarbete, exempelvis främjande arbete under en aktivitetsvecka i början på höstterminen samt ordningsregler.

Skolbiblioteket används inte för att stödja elevernas lärande

Skolinspektionen bedömer att skolbiblioteket behöver byggas upp, göras tillgängligt för alla elever och i högre grad motsvara elevernas behov av litteratur som stödjer deras lärande.

Enligt skollagen ska elever i grundskolan ha tillgång till skolbibliotek. I läroplanen framhålls biblioteket som en del av skolans arbetsmiljö med syftet att eleverna själva ska kunna söka och utveckla kunskaper.

I utvärderingen av föregående läsår, som finns i skolans kvalitetsdokument, framgår ett behov från lärarna av att förbättra bibliotekssystemet. Efter det är en biblioteksplan är upprättad och en biblioteksgrupp formad, men gruppen hade, enligt lärare, vid tillsynstillfället ännu inte haft någon träff. En lärare har ansvar för biblioteket som del av tjänst. Flera lärare menar i intervjun att biblioteket inte använts så mycket under uppbyggnadsfasen, då det inte finns böcker som täcker behoven. Lärare har också uppfattat att det råder köpstopp i biblioteket, vilket motsägs av rektor i intervjun, hen säger att det som behövs köps in, men även att biblioteket används lite i nuläget på grund av att skolan nyligen flyttat.

De äldre eleverna har inte tillgång till bibliotek under skoldagen eftersom de har sin undervisning i en lokal omkring 2-3 kilometer från själva skolbyggnaden. I övrigt framkommer i elevintervjuer att skolbiblioteket används sporadiskt.

Skolinspektionen genomför intervjuerna i bibliotekslokalen. Det är inte tydligt hur det är strukturerat och böcker ligger i osorterade travar. Det är svårt att se att utbudet är inriktat på målgruppen förskoleklass till årskurs 9, och många titlar är föråldrade.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Elafskolan inte uppfyller kraven som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten föreligger skäl att förelägga Aprendere AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Aprendere Skolor AB att senast den 10 maj 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Beskrivning av arbetsområdet

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Aprendere Skolor AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Rektorn

- följer upp kunskapsresultaten och trygghet och studiero på skolnivå
- ser till att analys av kunskapsresultaten på skolnivå genomförs och beslutar om nödvändiga utvecklingsåtgärder grundade på slutsatser av analysen
- planerar och genomför utvecklingsåtgärder på skolnivå för att alla elever ska nå så långt som möjligt

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att skolan har brister när det gäller styrning och utveckling av verksamheten. Utredningen visar att skolan, med hjälp av en enkät från huvudmannen, har identifierat och prioriterat utvecklingsområden, bestämt åtgärder och skrivit planer. Bland annat har arbetslagen fått ett uttalat ansvar för olika delar av utvecklingsarbetet inom exempelvis studie- och yrkesvägledning, bibliotek och arbetet mot kränkande behandling. Det finns alltså ansatser till att strukturera skolans verksamhet och arbetet är påbörjat. Vidare framgår det av skolans kvalitetsdokument att rektorn följer upp kunskapsresultat på individnivå. I dokumenten redovisas även analyser och åtgärder för enskilda elever. Det framgår dock inte, vare sig av insänd dokumentation eller av intervjuer med rektor och lärare, hur man avser att arbeta för att utveckla och förbättra undervisningen och kunskapsresultaten på skolövergripande nivå.

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) bör rektorn se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på

enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser, skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

I intervjuer med både rektor och lärare framgår att kunskapsresultat i form av resultat på nationella prov och betyg i konferenser har använts som underlag för lärares analys av elevernas måluppfyllelse. Enligt lärarna har det dock inte skett någon uppföljning av kunskapsresultaten på skolnivå, utan enbart på individnivå.

Rektor säger i intervju att det inte hade gjorts någon verksamhetsuppföljning när hen tillträdde första januari 2016, och därmed fanns inget dokumenterat kvalitetsarbete för skolan att falla tillbaka på. Handlingsplanerna var också ofullständiga och hade inte utvärderats. Rektor berättar att hen träffar representanter för huvudmannen varje månad där utvecklingsarbete diskuteras, och det finns system för rapportering av resultat och planer till huvudmannen. Lärarna gjorde vårterminen 2016 självskattning utifrån Skolverkets kvalitetsverktyg för bedömning, reflektion, utveckling och kvalitet (BRUK). Enligt rektor var lärarnas skattning så hög att den inte visade på några utvecklingsområden, men rektor har tagit fasta på de områden som haft lägst skattning. Det kom, enligt rektor, fram att det var mycket som var oklart bland lärarna om hur skolan ska arbeta.

I skolans kvalitetsdokument "Elafskolans systematiska kvalitetsarbete (SKA) 2015/16, Utveckling och åtgärder 2016/17" som Skolinspektionen tagit del av, finns resultatet av att lärarna har använt BRUK för självvärdering och för att ta fram utvecklingsområden. Där har kollegiet genomgående lyft fram frågor kring bristande lokalmässiga och organisatoriska förutsättningar; exempelvis brist på material, modern teknik, fungerande bibliotek, fungerande elevhälsa och samverkan. Dokumentet innehåller också kunskapsresultat redovisade i form av tabeller på klassnivå från föregående läsår, utan att resultaten kommenterats. Det finns också en översikt per klass över elever som bedöms inte nå målen, med en kortfattad kommentar per klass och åtgärder för respektive elev.

Sammantaget visar det material som Skolinspektionen har tagit del av att de utvecklingsområden som skolan tagit fram rör miljö, lokaler, utrustning och organisation. Visserligen är ändamålsenliga lokaler, fungerande organisation och bra materiella förutsättningar viktiga för att skolan ska kunna uppfylla sitt uppdrag, men det saknas åtgärder som utgår från kunskapsresultaten och som syftar till att utveckla och förbättra själva undervisningen.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Elafskolan inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten föreligger skäl att förelägga Apendere AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

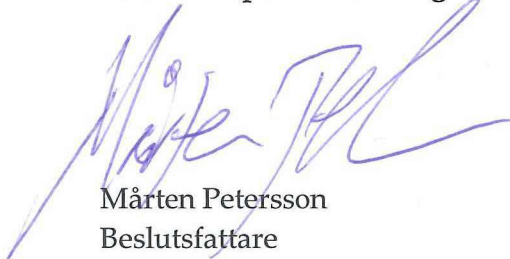
Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

På Skolinspektionens vägnar

Mårten Petersson
Beslutsfattare

Lena Westerman Annerborn
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Elafskolan

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Elafskolan

Elafskolan är en fristående grundskola belägen i Södertälje kommun.

Verksamheten omfattar vid tidpunkten för tillsynen förskoleklass, årskurserna 1-8 samt fritidshem. Skolan har läsåret 2016/17 110 elever. Huvudman för skolan är Aprendere skolor AB, organisationsnummer 556455-9523, och skolan etablerades 2014. Skolan har utökad timplan i svenska, matematik, engelska och modersmål samt assyrisk profil inom skolans val.